

Sygn. akt VIRCa 354/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lech Dłuski (spr.)

Sędziowie: SO Elżbieta Schubert

SR del do SO Arkadiusz Rokicki

Protokolant: st sekr. sąd. Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2014 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniego D. P. F.** reprezentowanego przez matkę A. F.

przeciwko **G. F.**

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 16 października 2013 roku

sygn. akt III RC 342/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle tylko, że obniża zasądzone tam alimenty do kwoty po 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) miesięcznie;

II. w pozostałej części apelację oddala;

III. koszty procesu za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

VI RCa 354/13

UZASADNIENIE

Małoletni D. F. reprezentowany przez matkę A. F. w pozwie z 9 kwietnia 2013r. wniósł o zobowiązanie pozwanego G. F. do łożenia tytułem alimentów na jego utrzymanie kwoty 2000 zł miesięcznie i przekazywanie tej kwoty do końca miesiąca do rąk matki powoda i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że pozwany partycypuje w kosztach jego utrzymania jednak w niewystarczającym stopniu. Standard życia pozwanego natomiast uzasadnia obciążenie go alimentami we wnioskowanej wysokości. Podał, że jego matka pozostaje bez zatrudnienia, nie jest również uprawniona do otrzymywania zasiłku z tego tytułu, uzyskuje dochód z działalności handlowej i rękodzielnictwa.

Pozwany w odpowiedzi wniósł o oddalenie pozwu ponad kwotę 1000 zł miesięcznie. Podał, że taka kwota jest wystarczająca do zabezpieczenia potrzeb małoletniego powoda, który nie generuje kosztów ponadstandardowych, nadto do jego utrzymania zobowiązania jest również jego matka. Podał, że jego dochody nie pozwalają na przekazywanie kwoty wyższej niż 1000 zł miesięcznie. Przyznał, że przekazywał w przeszłości kwoty wyższe, niemniej wynikało to z jego wyższych dochodów. Aktualnie natomiast jego sytuacja uległa pogorszeniu. Zadeklarował również zamiar osobistego dokonywania zakupów na rzecz powoda. Jednocześnie zakwestionował katalog wydatków zaprezentowanych w pozwie wskazując, że powód nie korzysta z biletu miesięcznego, ani szkielek kontaktowych. Wskazał więc, że alimenty na utrzymanie powoda będą przez jego matkę wydatkowane na jej potrzeby.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 16 października 2013r. w sprawie III RC 342/13 zasądził od pozwanego na rzecz powoda alimenty w wysokości 1500 zł miesięcznie płatne do rąk matki powoda w terminie do 10 dnia każdego miesiąca. W pozostałym zakresie oddalił powództwo.

Sąd uzasadnił decyzję dostrzegając znaczne możliwości zarobkowe pozwanego, funkcjonowanie rodziny na wysokim standardzie, jednocześnie sprawowanie nad powodem opieki przez matkę, która nie uzyskuje dochodu, a tym samym w nieznacznym tylko zakresie jest w stanie finansować koszty utrzymania powoda.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zarzucając naruszenie przepisów postępowania – art. 233§1 k.p.c. polegające na dowolnej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co skutkowało dokonaniem błędnych ustaleń faktycznych, sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na błędnym uznaniu, że ustalenie alimentów od pozwanego na poziomie 1500 zł jest niezbędne do zabezpieczenia jego usprawiedliwionych potrzeb i jednocześnie jest adekwatne do możliwości zarobkowych pozwanego.

W konsekwencji pozwany wniósł o zmianę wyroku poprzez ustalenie alimentów na poziomie 1000 zł miesięcznie, w pozostałym zakresie o oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pozwany uzasadnił swoje stanowisko podając, że Sąd Rejonowy zaprzeczył twierdzeniom powoda o ponoszeniu na jego utrzymanie kwoty 2000 zł miesięcznie, jednocześnie nie poczynił ustaleń w kwestii weryfikacji ponoszonych wydatków uznając lakonicznie, że kwota 1500 zł alimentów umożliwi matce powoda nieznacznym udział w kosztach jego utrzymania. Sąd zbagatelizował również, według skarżącego, stwierdzenie matki powoda, że nie poczyniła analizy wydatkowanych na utrzymanie powoda kwot. W ocenie pozwanego zatem Sąd nie uwzględnił przy orzeczeniu przesłanek wskazanych w art. 135§1 k.r.o. Pozwany wyraził również sprzeciw wobec zarzutu o nieprzypisanie nieruchomości na syna, albowiem nieruchomość jest wyłączną własnością matki powoda, w związku z tym pozwany nie ma możliwości rozporządzania tą nieruchomością.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, jednak nie w pełnym zakresie. Zarzuty w niej sformułowane obejmujące wykazanie mankamentów proceduralnych potwierdziły się w toku postępowania. Sąd Rejonowy, co słusznie dostrzegł skarżący, nie ustalił ani kosztów utrzymania małoletniego powoda, ani też nie wskazał udziału matki powoda w kosztach jego utrzymania. Ta okoliczność zdeterminowała rozstrzygnięcie zmieniające zaskarżony wyrok.

Sąd odwoławczy analizując więc dotychczas przeprowadzone postępowanie z uwzględnieniem zarzutów apelacyjnych uznał, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego przyjąć należy, że koszt utrzymania małoletniego powoda wynosi około 2 000 zł. Taki wniosek Sąd wyprowadził ze zgodnym prezentowanego przez pozwanego i matkę powoda korzystania do momentu rozstania z komfortowego standardu. Tryb życia przedstawiony przez strony wskazuje, że taką kwotę na utrzymanie dziecka strony przeznaczały. W kwocie tej mieści się zabezpieczenie potrzeb podstawowych, jak wyżywienie, okazjonalne leczenie, ubranie, edukacja, zapewnienie mieszkania i opieki podczas nieobecności rodziców, a także innych usprawiedliwionych, jak organizacja czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, rozsądne

rozrywki. Opierając się w znacznej mierze na doświadczeniu życiowym, gdyż strony precyzyjnych kosztów i wydatków nie wskazały, Sąd uznał, że zapewniany powodowi przez rodziców standard życia wiązał się z wydatkowaniem na jego utrzymanie takiej kwoty. Aktualnie natomiast, po rozstaniu rodziców małoletni powód uprawniony jest do utrzymania standardu życia sprzed rozstania rodziców. Konflikt rodziców bowiem nie powinien mieć wpływu na zmianę zakresu realizowania usprawiedliwionych potrzeb dziecka. Dlatego też nie sposób analizować wyłącznie podstawowych potrzeb małoletniego powoda.

Ustalając natomiast proporcje w realizowaniu przez oboje rodziców obowiązku alimentacyjnego Sąd odwoławczy uwzględnił nakład osobistej pracy, zgodnie z art. 135§2 k.r.o. Powód pozostaje pod bieżącą pieczą matki, okazjonalnie tylko przebywa pod pieczę ojca. Matka powoda obciążona jest więc w znacznie większym zakresie niż ojciec osobistą pracą na rzecz powoda. Proporcjonalnie więc w większym zakresie pozwany winien wykonywać obowiązek finansowania kosztów jego utrzymania. Nie sposób jednak pominąć znacznych nakładów finansowych i organizacyjnych związanych z realizowaniem przez pozwanego obowiązku spotykania się z synem, a także wydatków ponoszonych przez pozwanego w czasie kontaktów z synem i samodzielnie dokonywanych przez pozwanego na rzecz syna zakupów. W ten sposób pozwany realizuje obowiązek alimentacyjny i winno to mieć wpływ na ukształtowanie zobowiązania do finansowania kosztów utrzymania powoda. Uwzględniając te okoliczności Sąd uznał, że pozwany winien przekazywać na utrzymanie syna kwotę 1200 zł miesięcznie. Pozwany w ramach samodzielnie ponoszonych wydatków na syna wydatkuje, w ocenie Sądu, średnio około 300 zł miesięcznie. W pozostałym zakresie, wynoszącym według Sądu Okręgowego, około 500 zł miesięcznie w kosztach utrzymania powoda winna uczestniczyć jego matka. Ukształtowanie bowiem obowiązku finansowania kosztów utrzymania syna w proporcjach 3/4 po stronie pozwanego i 1/4 po stronie matki powoda, według Sądu, odpowiada udziałowi pozwanego i matki powoda w osobistych staraniach o wychowanie i utrzymanie.

Sąd odwoławczy analizował również możliwości zarobkowe rodziców powoda i matki powoda. Dostrzegł znaczne doświadczenie zawodowe pozwanego, a także zapewnianie rodzinie wysokiego standardu życia do momentu rozstania. Przyjąć więc należy, nawet przy uwzględnieniu czasowych problemów i spadku kondycji prowadzonego przedsiębiorstwa, że pozwany ma znaczne możliwości zarobkowe wynikające z jego wiedzy, umiejętności, doświadczenia, zaradności. W ocenie Sądu więc nie budzi wątpliwości, że pozwany jest w stanie w ustalonym zakresie uczestniczyć w kosztach utrzymania syna. Jednocześnie Sąd uznał, że matka powoda jest w stanie na utrzymanie syna przeznaczyć kwotę pozostałą, czyli wynoszącą według Sądu około 500 zł miesięcznie. Matka powoda ma ograniczone możliwości zarobkowe poprzez sprawowanie osobistej opieki nad synem, niemniej nie jest ich całkowicie pozbawiona. Brak jest nadto obiektywnych przesłanek do akceptacji jej bierności zawodowej, która ponadto budzi wątpliwości wobec wskazania na prowadzenie działalności zarobkowej.

W ocenie Sądu odwoławczego więc zaskarżony przez pozwanego wyrok na podstawie art. 386§1 k.p.c. wymagał korekty poprzez obniżenie alimentów obciążających pozwanego do wysokości 1200 zł miesięcznie jako odzwierciedlającej przesłanki wskazane w art. 133§1 k.r.o. i art. 135§1 i 2 k.r.o. W pozostałym zakresie Sąd apelację oddalił uznając, że wniosek o ustalenie alimentów na poziomie wnioskowanym przez pozwanego jest zbyt daleko idący.

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd orzekł o wzajemnym zniesieniu kosztów procesu za instancję odwoławczą.